

Thema: **BEGIN!**

Overweging 14 mei 2015 – Jan Meijer

Lector: Fred Vos

“...Nee, laten we het liever hebben
over de verwondering waar we in terecht zijn gekomen.
De verwondering over ons leven
sinds de Voedselbank ...”

Eerste lezing: Eerste lezing: Marcus 4 26-34

Tweede lezing: Delen van Psalm 92

Derde lezing: J. Guitton

Lied: Ik zal in mijn huis niet wonen

Naar psalm 132 *H.Oosterhuis/A.Oomen*

Openingsgebed

Aan God die al wat is, geschapen heeft en leidt, aan Hem die door ons genoemd mag worden: Vader, dragen wij in eerbied dit samenzijn op.

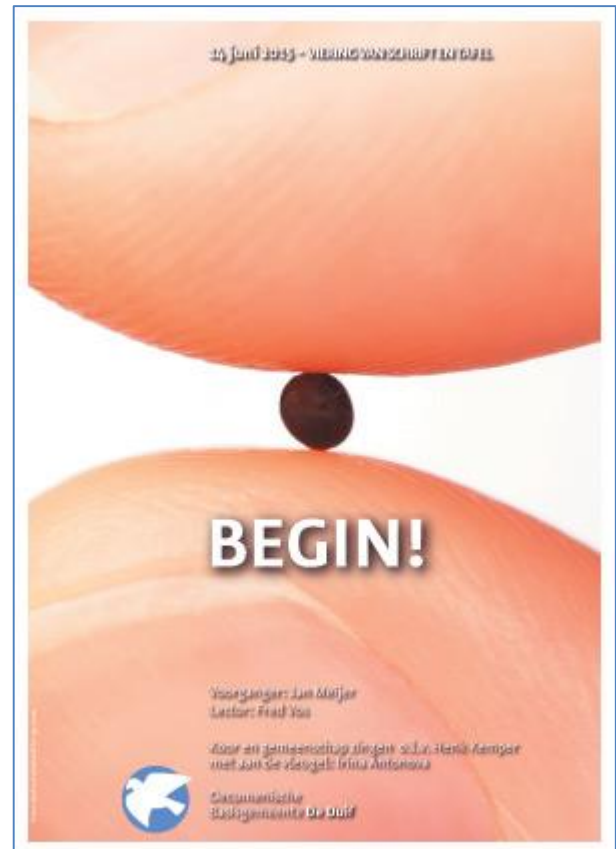
Wij delen brood, wij delen wijn,
en wij ontmoeten elkaar in de Naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.
Amen.

Lied: Hier wordt een huis voor God gebouwd

H.Jongerius/J.B.Dykes

Welkom en inleiding

Welkom op deze mooie zondag in de Duif. Fijn dat jullie er zijn. Of dat nu de eerste keer is of dat het vaker is dat je bij de vieringen bent geweest. En fijn om alle regelmatige bezoekers iedere week weer te ontmoeten. De Duif staat open voor alle mensen. Wie of wat ze zijn, waar hun oorsprong ook ligt en waar of bij wie ze gegroeid en opgegroeid zijn. Op de foto die zo mooi door Fred is uitgezocht staan een duim en een wijsvinger en daartussen een heel klein zaadje. Is dat een begin of een begin opnieuw. In de lezing uit Marcus gaat het over zaaien, oogsten en groeien tot een boom die schaduw biedt in het

psalm gaat het over dankbaarheid, verwondering en goede mensen die lijken op grote, hoge bomen.

Daarom mijn idee om een boom (nou ja boom?) mee te nemen waaruit weer zaad komt dat het einde van de bloem is, maar weer het begin kan zijn van een nieuwe boom.

De Poolse Wisława Szymborski, (Zij won de Nobelprijs van de literatuur en werd door de jury de Mozart van de poëzie genoemd) beschreef het begin als volgt:

"Elk begin is uiteindelijk ook altijd een vervolg, en het boek van de gebeurtenissen ligt altijd halverwege open.

Iedere actie is een begin van iets dat bepalend is door dat je er aan begint. Nadat je er lang of kort over hebt nagedacht. Het is vooral een kwestie van doen en ervaren. Paul de Leeuw zingt erover in steen in de rivier. Dat gaat als volgt:

*Ik heb een steen verlegd,
in een rivier op aarde.
Het water gaat er anders dan voorheen.
De stroom van een rivier, hou je niet tegen
het water vindt er altijd een weg omheen.
Misschien eens gevuld, door sneeuw en regen,
neemt de rivier m'n kiezel met zich mee.
Om hem, dan glad, en rond gesleten,
te laten rusten in de luwte van de zee.*

*Ik heb een steen verlegd,
in een rivier op aarde.
Nu weet ik dat ik nooit zal zijn vergeten.
Ik leverde bewijs van mijn bestaan.
Omdat, door het verleggen van die ene steen,
de stroom nooit meer dezelfde weg zal gaan.*

Een gebeurtenis die belangrijk is voor jezelf en onvergelijkbaar is met de gebeurtenissen van anderen.

Dus ook niet te vergelijken met het begin van de voedselbank in Rotterdam door Clara en Sjaak Sies. Een begin zonder het resultaat dat tot nu toe bereikt is, te kennen. Namelijk 157 voedselbanken in Nederland die in 2013 wekelijks 85.000 mensen ondersteunden met 1,8 miljoen voedselpakketten rondbrachten.

Clara Sies groeide als Joods meisje eenzaam op in een kindertehuis. Clara en Sjaak Sies hadden in 2002 een bijstandsuitkering en een te laag inkomen om voldoende eten te kunnen kopen. Zij lazen over het ontstaan van de voedselbanken in Amerika in de zeventiger jaren van de vorige eeuw en de start van de eerste Europese voedselbank in 1984 in Frankrijk. Het motto van Clara Sies: 'Mens in nood? Hulp bieden!' Zoals staat in Mattheus 25:

"Ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken."

Door de woorden in psalm 92 over dankbaarheid en wonderen kwam ik bij de door hen geschreven brief aan God.

Op de liturgieavond hebben Natalie, Fred en ik de liederen en gebeden gekozen en ik weet na het lezen van de teksten dat ik er eigenlijk weinig aan toe te voegen heb.

Ik heb de teksten gelezen, herlezen en nogmaals gelezen en citeer:

- Herschep ons hart, heradem ons verstand dat wij elkaar behoeden en doen leven maak ons tot uw gemeente.
- Zonder lachen licht en lied, zonder liefde gaat het niet

- Voor hen die kracht uitstralen, liefde geven, recht doen, dat zij staande blijven in ons midden.
- Wek mijn zachtheid weer. Geef mij terug de ogen van een kind
- Om liefde gaan wij een leven

In de brief van Clara en Sjaak Sies aan God, die ik straks lees staat ook het advies er niet al te veel aan toe te voegen en extra uitleg te geven. Dat advies hint neem ik en dat belof ik jullie, serieus.

Mijn advies is om de teksten van dat wat vandaag wordt gezongen te lezen, te herlezen en nogmaals te lezen. Daar hoeft geen toevoeging of uitleg bij. Ik wens ons een mooie en liefdevolle viering.

Gebed om vergeving

Soms vluchten we,
vluchten we van onze medemens en van jou, Eeuwige.
Soms vergeten we het verdriet van de anderen
en vluchten we van onszelf,
vergeten we ons ware bestaan.

Soms zoeken we licht
en vergeten we de ander in de duisternis,
zoeken we liefde
en laten we de ander verkommeren,
zoeken we tijdsbesteding
en rennen aan onszelf voorbij.

Krachtige en Tedere,
vergeef ons onze kleinmoedigheid
en steun ons,
opdat we kunnen leven
met open ogen en open armen.

Lied: Herschep ons hart *H.Oosterhuis / T.Löwenthal*

Eerste lezing: Marcus 4 26-34 *uit de bijbel in gewone taal*

*Jezus zei tegen de mensen:” Gods nieuwe wereld lijkt op een man die zaad gestrooid heeft op het land. Die man gaat slapen en staat weer op. Elke dag opnieuw. Intussen groeit het zaad in de grond, en het wordt koren. Hoe dat gebeurt weet de man niet. Het is de aarde zelf die het laat groeien. Van de eerste groene puntjes tot het koren vol graankorrels. Zodra het koren rijp is, snijdt de man het af. Want dan is de tijd van de oogst gekomen. Jezus zei verder:” Willen jullie weten waar Gods nieuwe wereld op lijkt? Ik zal nog een voorbeeld geven. Gods nieuwe wereld lijkt op een mosterdzaadje. Dat is het kleinste zaadje dat er is. Maar als je het zaait in de grond, dan groeit er uit dat kleine zaadje een boom. Die boom wordt het grootst van alle planten en krijgt dikke takken. In de schaduw van die boom kunnen vogels hun nest bouwen. Jezus gebruikte ook nog andere voorbeelden om uitleg te geven over Gods nieuwe wereld. Alleen zo kon iedereen het goede nieuws begrijpen. Als Jezus tegen mensen sprak gebruikte hij steeds voorbeelden maar aan zijn leerlingen legde hij alles uit.

Tweede lezing: Delen van Psalm 92

uit de bijbel in gewone taal

*Het is goed om u te danken, Eeuwige
Om te zingen over u, Allerhoogste.
Het is goed te spreken over uw liefde,
Om te vertellen over uw trouw,
dag en nacht.
*Het is goed om op de harp te spelen,
Om muziek voor u te maken.
Want uw wonderen maken mij blij,
Ik juich om alles wat u gedaan hebt.
Eeuwige uw wonderen zijn groot,
Uw plannen zijn geweldig!
*Met goede mensen gaat het goed,
Ze zijn dicht bij de Eeuwige
In zijn huis zijn ze gelukkig
Goede mensen lijken op grote, hoge bomen,
Die vruchten blijven geven,
Ook als ze oud zijn. Hun bladeren blijven groen en fris.
*Goede mensen zeggen:
De Eeuwige beschermt ons.
ZHij doet geen onrecht, ZHij is goed.

Lied: Boom, je stam *Huub Oosterhuis/Antoine Oomen*

Derde lezing *Jean Guitton*

Begin en de helft is klaar,
begin opnieuw en alles is gedaan.

Overweging

De heer Jean Guitton werd in 1901 geboren in een Frans Katholiek Bourgeois gezin. Vader katholiek, Moeder Humanist en Opa Agnost. Dat klinkt bij mij als een Duifgezin avant le lettre om maar in de Franse stijl te blijven. Hoogleraar in de Filosofie en later Professor in de Theologie. Van hem kwam ik deze uitspraak tegen die aansluit bij de uitspraak van de Poolse dichteres: Elk begin is uiteindelijk ook altijd een vervolg, en het boek van de gebeurtenissen ligt altijd half open. Die teksten staan in het boek Begin! (met een uitroepteken).

Nieuw begin

In de lezing uit Marcus is het een man die begin met zaaien. Daarna gaat hij weer door met leven en het natuurlijk proces gaat zijn gang. Zonder dat begin geen natuurlijk proces. Zonder te doen en te beginnen met zaaien gebeurt er niets. Begin je wel dan volgt er een resultaat, waarmee je ook weer aan de slag kunt. Een nieuw begin. Dat nieuwe begin kende Clara en Sjaak Sies met de start van voedselbank ook. Het boek van hun gebeurtenissen lag ook half open en dat was het begin van het ontstaan van de voedselbank. Een nieuw begin in een hele moeilijke periode in hun leven. Toch was voor Clara en Jaak Sies het motto BEGIN! De voorwaarden voor een begin of een nieuw begin leken niet optimaal. In de bijstand en

pag. 4

niet genoeg geld om van te leven. Maar achteraf bleek dat die schijnbaar ongunstige omstandigheden juist de omstandigheden waren om met de voedselbank te beginnen. In de inleiding heb ik beloofd niet veel aan hun brief, overweging, dankgebed toe te voegen. Dat ga ik ook niet doen. Ik lees:

Brief aan God: Sjaak en Clara Sies

Inderdaad, zoals Andries Knevel al schreef, het is best wel een beetje vreemd om een brief aan U te schrijven, zonder te bedenken dat er straks een heleboel mensen over je schouder heen meelesen! Schrijven wij de brief écht aan u, of toch stiekem een beetje niet?

Het doet ons denken aan iemand die in zijn dankgebed in de kerk tóch altijd nog even een stukje uitleg meende te moeten geven aan de preek, of er op zijn minst iets aan toe moest voegen! Dáár willen wij ons liever niet aan bezondigen.

Nee, laten we het liever hebben over de verwondering waar we in terecht zijn gekomen. De verwondering over ons leven sinds de Voedselbank. De tijd daarvóór zullen we maar beschouwen als een voorbereiding op wat we nu doen? Wij kunnen het moeilijk anders uitleggen. Of heeft U er een andere verklaring voor? Dan zouden wij graag eens Uw uitleg daarover horen. Nou ja, we denken dat we er wel iets van begrijpen. Wij hebben er ruim dertig jaar over gedaan om op de plek te komen waar U ons wilde hebben. Mozes had er veertig jaar voor nodig.

Verwondering

De verwondering, daar zouden we ons graag eens over uitspreken naar U. (Niet dat we dat al niet doen, maar erover schrijven is toch anders dan erover praten.)

Gelukkig weet U dat wij weten dat wij dit nooit op eigen kracht hadden kunnen doen. Wij hebben zo ontzettend veel prachtige mensen om ons heen gekregen om dit hele project met ons waar te maken! Mensen die U kennen en mensen die U niet kennen. Moslims en atheïsten, mensen met een verstandelijke handicap en mensen met een universitaire opleiding. Jongeren en ouderen. Wij hebben er één grote familie bij gekregen.

Stiekem denken wij dat U de wereld een beetje zo bedoeld heeft. Is zo de eerste gemeente niet ontstaan, ooit, 2000 jaar geleden? In elk geval: wij ervaren het wel zo en we genieten ervan.

Maar goed, terug naar de verwondering. Er heeft ooit eens iemand tegen ons gezegd: “Je moet geen zegen vragen over wat je wilt doen, je moet doen wat gezegend is.” Als we kijken naar wat de Voedselbank in Nederland zoal heeft losgemaakt binnen vijf jaar, dan geloven wij dat dit project gezegend is. Mogen we dat zo stellen?

Binnen de kerken is men op veel plekken weer op zoek naar een functie in de directe omgeving: als uitdeelpost van voedselpakketten krijgen ze weer contact met de wijk.

De politiek, zowel gemeentelijk als landelijk, heeft armoede weer op de agenda staan.

Wie had er ooit gedacht dat er ook in ons rijke Nederland mensen zouden rondlopen die geen brood op de plank hebben?

Wind mee

O nee! Nu proberen we tóch weer een boodschap te brengen naar wie dit leest! En dat was niet echt de bedoeling. Sorry God, maar U ziet hoe snel en gemakkelijk dit kan gebeuren! Laten we het houden bij waar we mee begonnen zijn: verwondering. Daar raken we maar niet over uitgepraat. Wij, twee mensen zonder noemenswaardige scholing, hebben de wind mee en krijgen honderden, zo niet duizenden mensen in de benen om goed te doen. Als daar op de een of andere manier geen boodschap van uitgaat dat de wereld zorg en liefde nodig heeft, in plaats van macht en carrière, dan weten wij het niet meer.

Een andere uitspraak die ons zeer na aan het hart ligt, geeft wel weer hoe wij in de praktijk staan: "Verkondig het Evangelie, desnoods met woorden" (Van Assisi). Jezus had toch ook niet eerst een lange preek nodig om mensenharten te bereiken?

Wij zijn er heel blij mee dat U ons het vertrouwen geeft om dit alles te kunnen doen. Wij doen in elk geval onze uiterste best om Uw vertrouwen niet te beschamen. Dank U wel, God. Uw liefhebbende kinderen,
Sjaak en Clara Sies

Het enige dat ik er nog aan toe durf toe te voegen is:
Moge het zo zijn.

Pianomuziek door Irina Antonova: Claude Debussy – Arabesque I

Geloofsbelijdenis

Ik besef, dat ik niet alleen sta,
waar ik ook leef.
Ik erken, dat er schuld en onschuld is,
bij mij en bij jou,
macht en onmacht, dood en leven,
aan mijn kant en jouw kant.
Ik weet dat er moed voor nodig is
dit te aanvaarden.
Ik geloof in de vrijheid,
in de vrede voor de mens,
ook al kost het heel veel pijn.
Ik geloof dat er één is,
die groter is dan ons hart,
en ons het eerst heeft liefgehad.
Ik geloof, dat hij uit liefde voor ons
mens geworden is, geleden heeft
en is gestorven.
Ik geloof in die liefde en in de Eeuwige.
Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafellied: Groter dan ons hart *H.Oosterhuis / A.Oomen*

- Vz: Gij die geroepen hebt "licht" en het licht werd geboren,
en het was goed, het werd avond en morgen, tot op vandaag.
- K: Gij die geroepen hebt "o mens" en wij werden geboren,
Gij die mijn leven zo geleid hebt tot hiertoe, dat ik nog leef.
- A: *Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart
die mij hebt gezien eer ik werd geboren.*

- K: Gij die liefde zijt, diep als de zee,
flitsend als weerlicht, sterker dan de dood,
laat niet verloren gaan één mensenkind.
- K: Gij die geen naam vergeet, geen mens veracht,
laat niet de dood die alles scheidt en leeg maakt,
laat niet de tweede dood over ons komen.
- A: Omdat Gij het zijt ...
- Vz: Voor allen die gekruisigd worden, wees niet niemand,
wees hun toekomst ongezien.
- K: Voor mensen die van U verlaten zijn,
voor allen die hun lot niet kunnen dragen,
voor hen die weerloos zijn in de handen van de mensen.
- Vz: Voor uw naamgenoten in ons midden:
vluchtelingen, vreemden, wees niet niemand.
- K: Voor hen die kracht uitstralen, liefde geven, recht doen,
dat zij staande blijven in ons midden.
- A: Omdat Gij het zijt ...
- Vz: Gij die tegen alle schijnbaar noodlot in ons vasthoudt,
K: Gij die vreugde scheidt in mensen,
Gij die het woord tot ons gesproken hebt
dat onze ziel vervult;
- Vz: laat ons niet leeg en verloren en zonder uitzicht,
K: doe ons open gaan voor het visioen van vrede
dat sinds mensenheugenis ons roept.
- A: Omdat Gij het zijt ...
- K: Verhaast de dag van uw gerechtigheid.
Zie het niet langer aan dat her en der in deze wereld
mensen gemarteld worden, kinderen gedood;
dat wij de aarde schenden en elkaar het licht ontroven.
- K: Zoals een hert reikhalst naar levend water,
doe ons zo verlangen naar de dag dat wij,
nu nog verdeelde mensen, in uw stad verzameld zijn,
in U verenigd en voltooid, in U vereeuwigd.
- Vz: Gedenk uw mensen dat zij niet vergeefs geboren zijn.
- A: Omdat Gij het zijt ...

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Pianospel door Irina Antonova: Felix Mendelsohn, Lied ohne Worte, opus 30 nr. 6

Lied: Voor de zevende dag *H.Oosterhuis/A.Oomen*

Onze Vader

uit het Nieuw Zeelands Liedboek

Eeuwige Geest, Schepper van de aarde,
drager van pijn, geveer van leven,
bron van alles wat is en zal zijn,
Vader en Moeder van ons allen,
liefhebbende Eeuwige, in wie de hemel is,
laat de heiliging van uw naam weerklinken door het heelal.

Laat de weg van uw gerechtigheid worden begaan
door de volkeren van deze wereld,
laat uw hemelse wil worden gedaan door al wat geschapen is,
laat uw rijk van vrede en vrijheid onze hoop ondersteunen
en moge het komen, uw rijk, hier en nu op aarde.

Voed ons met het brood dat we vandaag nodig hebben,
vergeef ons als we elkaar verwonden,
sterk ons in de tijd van verleiding en verzoeking,
bewaer ons voor beproevingen die niet te verdragen zijn.
Bevrijd ons uit de greep van alles wat kwaad is,

Want U regeert in de glorie van uw kracht die liefde is,
nu en altijd.
Amen.

Activiteiten en informatie

Slotlied: Om liefde gaan wij

Huub Oosterhuis / Herman Rouw

Zegenbede

